

Prognos- och symptomförbättrande läkemedel för patienter med kronisk kranskärslssjukdom - sammanfattning av aktuella rekommendationer

Vilket läkemedel	Indikation/rekommendation
Acetylsalicylsyra	Trombocythämmare, prognosförbättrande. Bör sättas in hos alla patienter. Vid ASA-intolerans, använd clopidogrel.
Ticagrelor, clopidogrel och prasugrel	Trombocythämmare, prognosförbättrande. Kombinerar med ASA under 12 mån efter AKS. Lågdos ticagrelor kan övervägas som tillägg till ASA efter första året post-AKS hos patienter med hög risk ¹ för nya händelser och låg blödningsrisk.
Rivaroxaban	Antikoagulation, prognosförbättrande. Kan övervägas i låg dos efter första året post-AKS hos patienter med hög risk ³ för nya händelser och låg blödningsrisk.
Protonpumpshämmare	Magskyddande. Rekommenderas för patient som står på ASA, DAPT och/eller OAK som har ökad risk för gastrointestinala blödningar.
Högpotent statin i högsta tolerabla dos	Kolesterolsänkande, prognosförbättrande. Bör sättas in hos alla patienter, oavsett utgångsvärdet för LDL kolesterol.
Ezetimib	Kolesterolsänkande, prognosförbättrande. Kan sättas in om målvärdet för LDL inte uppnås enbart med statin.
PCSK9 hämmare	Kolesterolsänkande, prognosförbättrande. Kan sättas in om patienten ligger $\geq 2,5$ mmol/L i LDL trots behandling med högsta tolerabla dos statin och ezetimib.
ACE-hämmare eller angiotensin receptor blockerare	Blodtryckssänkande, hjärtstärkande, njurskyddande, prognosförbättrande. Bör sättas in hos alla patienter som har hjärtsvikt/nedsatt VK funktion, högt blodtryck eller diabetes.
Betablockerare	Antianginös behandling, symptomlindrande. Förstahands val vid hjärtsvikt med nedsatt vänsterkammarmfunktion och har då även prognosförbättrande effekt.
Calciumblockerare	Antianginös behandling, symptomlindrande. Förstahands val om patienten också har högt blodtryck och har då även prognosförbättrande effekt.
Långverkande nitroglycerin	Antianginös behandling, symptomlindrande. Andrahands val.
Kortverkande nitroglycerin	Vid behovsbehandling av angina. Symptomlindrande.
Metformin, SGLT2 blockerare och GLP-1 analoger	Glukossänkande. Samtliga är prognosförbättrande hos patienter med kronisk kranskärslssjukdom och bör väljas som glukossänkande behandling vid diabetes typ 2 hos dessa patienter.

ACE: angiotensin-converting enzyme; AKS: akut koronart syndrom; ASA: acetylsalicylsyra; DAPT: dual anti-platelet therapy; GLP-1: glucagon-like peptide-1; LDL: low-density lipoprotein; OAK: orala antikoagulantia, PCSK-9: Proprotein convertase subtilisin/kexin type 9; SGLT2: sodium-glucose co-transporter.

¹Hög risk: Patienter med flerkärslssjukdom (≥ 2 kärlebäddar) som dessutom har minst ett av följande: diabetes mellitus, ny hjärtinfarkt < 1 år, perifer kärslsjukdom eller njursvikt (GFR 15-59 ml/min). Källa: ESC riktlinjer för kronisk kranskärslssjukdom 2019.